

สารัตถนโยบาย

โครงการพัฒนานโยบายปรัชญาณนคร | เรียนเด่น เล่นดี มีรายได้ | RILCA

ใจความสำคัญ

ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ชี้ชัดว่าการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ต้องทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สภาพปรากฏหลังการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส-๑๙ นักเรียนส่วนหนึ่งเกิดภาวะการเรียนรู้ถดถอย (learnig loss)

ทางออกของปัญหา

หาญทวธีการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นฐานสมรรถนะ เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบองค์รวม head-hand-heart

การจัดการศึกษาที่มาจากปัญหาจริงในโลกแห่งชีวิตของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา สามารถสร้างรายได้จากการเรียนรู้ได้

กิจกรรม เรียนเด่น เล่นดี มีรายได้

กิจกรรมได้รับการทดสอบแล้วว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะทางสมองขั้นสูง และปลูกฝังทักษะการคิดเชิงแก้ปัญหา อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ทั้งปลูกฝังความสามัคคีให้แก่ผู้เรียน



ปัญหาและความท้าทายด้านการศึกษสำหรับอนาคต

การจัดการศึกษาที่ผ่านมา ต้องทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล สังเกตได้จากผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

ความท้าทายคือ การศึกษาเพื่อให้คนทุกคนสามารถทำงานหาเลี้ยงชีพโดยชอบและอยู่ในโลกแห่งชีวิตอนาคตได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคตคือ ทักษะทางสมองขั้นสูงด้านการตัดสินใจ ทักษะการคิดเชิงแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นผู้ประกอบการสร้างรายได้ด้วยตนเอง





ข้อเสนอเชิงนโยบาย

สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สามารถ ประสมประสานกิจกรรมนี้เข้ากับรายวิชาหรือสาระ การเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ เช่น กลุ่มสาระเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวเหมาะกับครูผู้สนใจการจัดการ เรียนการสอนฐานสมรรถนะ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนควร บรรจุหลักสูตรการคิดเชิงออกแบบ เรียนเด่น เล่นดี มีรายได้ ไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ประถม มัธยม อาชีวะ อุดมศึกษา โดยอาจให้ นักเรียนทำโครงการแบบระยะยาว (longitudinal project) ให้ก้าวหน้าตามช่วงชั้นและวุฒิการศึกษา ของผู้เรียน ให้เป็นการศึกษาต่อเนื่อง

ภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและด้าน การจัดการเชิงพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพื้นที่การศึกษา อาจพิจารณาขานชาลาการ เรียนรู้ “วอร์ป” (วัด-โรงเรียน-พิพิธภัณฑ์-บ้าน) ให้เป็นภูมิสถานและเวทีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสนับสนุนการจัดการศึกษาในลักษณะ เรียน เต้น-เล่นดี-มีรายได้ ให้แก่คนทุกช่วงวัยได้เกิด กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและด้าน การจัดการเชิงพื้นที่ ควรจัดกลไกขับเคลื่อน ในการ ศึกษาทุกระดับ ประถม มัธยม อาชีวะ มหาวิทยาลัย ให้เป็นคณะทำงานที่รับผิดชอบ ในการกำกับดูแล การจัดการเรียนการสอนขึ้นในพื้นที่ โดยปรับให้ เหมาะสมกับบริบทและภูมิสังคมของพื้นที่

วิธีวิทยา

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซียมหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรการคิดเชิงออกแบบ เรียนเด่น-เล่นดี -มีรายได้ play-learn-earn เพื่อพัฒนาทักษะ ทางสมองให้แก่เด็กประถม มัธยม และอาชีวะศึกษา จำนวน ๒๓๔ คน มีผู้ผ่านการอบรมทั้งสิ้น ๑๕๐ คน

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบผสม เก็บข้อมูลด้วย การวัดและสังเกตพัฒนาการด้านทักษะการตัดสินใจและการคิดเชิงแก้ปัญหา ผ่านกระบวนการเรียนรู้ ๖ ขั้นตอน ได้แก่ หาปัญหาเป็น-เห็นปัญหาจริง-วิ่งหาทางออก-บอกทาง แก่ไข-นำไปทดสอบ-รอบคอบใคร่ครวญ

ข้อสรุป

ผลการดำเนินกิจกรรมพบว่า ๑) นักเรียนมีพัฒนาการด้าน ทักษะการตัดสินใจที่ดีขึ้น ๒) จากการสะท้อนคิดของผู้เรียน พบว่า กิจกรรมช่วยส่งเสริมการแก้ปัญหาที่สาเหตุ พัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ และมีความสุขสนุกสนาน ๓) กิจกรรมช่วย เสริมสร้างความสามัคคีของหมู่เหล่า ๔) สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สร้างรายได้ได้จริง

ข้อค้นพบที่น่าสนใจประการหนึ่งคือ กิจกรรมดังกล่าวมี ลักษณะสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาเพื่ออิสรภาพ (pedagogy of freedom) ทำให้เด็กมีอิสระเสรีทางความคิด มิได้มุ่งเฉพาะความสามารถทางพุทธิปัญญา แต่เป็นการ พัฒนาในลักษณะองค์รวม (head-hand-heart) พร้อม ๆ กัน ลดความแตกต่างและความเหลื่อมล้ำจากการ ประเมินผลที่เน้นด้านความรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญ

